

Securities Data Exchange Platform (SDEP): Platform กลางเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าแห่งแรกของตลาดทุนไทย

Highlight

- ในช่วงที่ผ่านมตลาดทุนไทยเผชิญวิกฤตความเชื่อมั่นจากหลายเหตุการณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้ประกอบการกิจยังขาดข้อมูลที่จำเป็นและครบถ้วนสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้และฐานะทางการเงิน เพื่อนำไปสู่การกำหนดวงเงินที่เหมาะสมให้แก่ลูกค้า ทางสำนักงาน ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสมาคม จึงมีแนวคิดจัดให้มีระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าในรูปแบบไม่รวมศูนย์ โดยข้อมูลยังคงจัดเก็บอยู่ที่บริษัทหลักทรัพย์แต่ละรายและจะมีการแลกเปลี่ยนเมื่อมีการร้องขอผ่าน Data Exchange Platform โดยทางสมาชิกได้เห็นชอบให้ NDID เป็นผู้ดำเนินการ
- สมาคมได้ออกประกาศ ที่ กส. 1/2569 โดยหนึ่งในข้อกำหนดสมาชิกต้องกำหนดให้ NDID ในฐานะผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลจัดให้มีมาตรฐานระบบงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานขั้นต่ำตามประกาศกำหนด
- สมาชิกต้องร้องขอตรวจสอบเมื่อพบว่าลูกค้าเข้าเงื่อนไขตามประกาศกำหนด โดยตรวจสอบว่าลูกค้าที่พิจารณามีระดับวงเงิน หรือระดับความเสี่ยง รวมทั้งมีประเภทบัญชีตามประกาศกำหนดหรือไม่ โดยต้องได้รับความประสงค์จากลูกค้าก่อนทุกครั้ง และระบุข้อมูลให้ครบทั้ง Customer Profile วงเงิน และข้อมูลบัญชี
- ด้าน Responder ต้องตรวจสอบตัวตนลูกค้าก่อนเปิดเผย ทั้งกรณีลูกค้าบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย และกรณีที่ไม่มีสัญชาติไทย หากตรงตามเกณฑ์ให้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลภายใน 17.00 น. ของวันทำการถัดไปนับจากวันที่ร้องขอ
- Requestor และ Responder ที่มีลูกค้ารายเดียวกันจะได้รับข้อมูลที่แลกเปลี่ยนเป็นชุดข้อมูลเดียวกัน โดยต้องนำข้อมูลที่ได้รับไปประกอบการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้และฐานะทางการเงินของลูกค้า เพื่อกำหนดวงเงินให้ลูกค้า อันจะช่วยลดความเสี่ยงการเกิดพฤติกรรมการซื้อขายที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้หากสมาชิกไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ได้ ต้องแจ้งสำนักงาน ก.ล.ต. ภายในวันทำการถัดไป หากสมาชิกผิดพลาดในการตรวจสอบหรือเปิดเผยข้อมูล 2 ครั้งในรอบปีปฏิทิน บริษัทจะต้อง "ระงับ" การพิจารณาเปิดบัญชีหรือเพิ่มวงเงินให้ลูกค้าที่ทำให้ Total Exposure ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป เป็นเวลา 10 วันทำการ

ในช่วงที่ผ่านมา ตลาดทุนไทยเผชิญวิกฤตความเชื่อมั่นจากหลายเหตุการณ์ โดยเฉพาะกรณีหลักทรัพย์ของบริษัท มอริริเทิร์น จำกัด (มหาชน) (MORE) เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565 ซึ่งพบการส่งคำสั่งซื้อหุ้นในปริมาณผิดปกติผ่านบริษัทหลักทรัพย์หลายแห่งในเวลาใกล้เคียงกัน ส่งผลให้เกิดความเสียหายรวมกว่า 4,500 ล้านบาท จึงสะท้อนถึงความจำเป็นในการยกระดับระบบกำกับดูแลและการบริหารความเสี่ยง เพื่อฟื้นฟูความโปร่งใส ความยุติธรรม และความเชื่อมั่นของนักลงทุน

เพื่อให้บริษัทหลักทรัพย์มีข้อมูลที่จำเป็นและครบถ้วน สำหรับประกอบการพิจารณากำหนดวงเงินให้แก่ลูกค้า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) ร่วมกับสมาคมบริษัท

หลักทรัพย์ไทย (สมาคม) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์ฯ) จึงร่วมกันจัดให้มีระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีและการให้วงเงินซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์ผ่าน Data Exchange Platform ที่ดำเนินการโดยบริษัท เนชั่นแนลดิจิทัลไอดี จำกัด (NDID) โดยได้รับความเห็นชอบจากบริษัทสมาชิกสมาคมที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นผู้ดำเนินการและมีระบบงานและมาตรฐานเป็นไปตามที่ประกาศกำหนด ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามแผนงานที่คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์รองรับกรณีความผิดปกติในการซื้อขายหุ้น MORE อันประกอบด้วยสำนักงาน ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสมาคม ภายใต้โครงการ Securities Data Exchange Platform (SDEP) โดยเป็นหนึ่งในหลายมาตรการเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น (Trust & Confidence) ให้แก่ตลาดทุนไทย ทั้งนี้ สมาคมได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (CMDP) เพื่อดำเนินโครงการดังกล่าว

สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าภายใต้โครงการ SDEP อยู่ในรูปแบบไม่รวมศูนย์ (Decentralized) โดยข้อมูลลูกค้าจะอยู่ที่บริษัทหลักทรัพย์แต่ละรายเช่นในปัจจุบัน และจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าต่อเมื่อบริษัทหลักทรัพย์รายใดรายหนึ่งทำการร้องขอข้อมูลลูกค้าไปยังบริษัทหลักทรัพย์รายอื่นผ่าน Data Exchange Platform ซึ่งจะส่งเสริมให้ตลาดทุนไทยมีศักยภาพมากขึ้นผ่านหลายภาคส่วน ดังนี้

1. **ภาครัฐ** สร้างความเชื่อมั่นในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดทุนไทย ที่จะดำเนินไปด้วยความโปร่งใส เนื่องจากมีมาตรการในการป้องกันการซื้อขายโดยไม่สุจริตหรือเกินกว่าความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. **ภาคเอกชน** บริษัทหลักทรัพย์มีข้อมูลลูกค้าเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์และกำหนดวงเงินซื้อขายหลักทรัพย์ใหม่หรือทบทวนวงเงินซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับคุณภาพของลูกค้ารายนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น
3. **ภาคประชาชน** สร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนแก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปในตลาดหลักทรัพย์ฯ มากยิ่งขึ้น

ทางสมาคมได้ออกประกาศ ที่ กส. 1/2569 โดยหนึ่งในข้อกำหนดสมาชิกต้องกำหนดให้ NDID ในฐานะผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลจัดให้มีมาตรฐานระบบงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานขั้นต่ำตามประกาศกำหนด

นอกจากนี้ ทางสำนักงาน ก.ล.ต. เห็นควรให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการตรวจสอบและแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าจากผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นที่มีการให้บริการแก่ลูกค้ารายเดียวกันดังกล่าว โดยมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นและต่อมาได้ปรับปรุงประกาศที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบและแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าประกอบการพิจารณาให้วงเงิน¹ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสมาคม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางที่ตกลงร่วมกันของทั้ง 3 ฝ่าย

¹ เอกสารรับฟังความคิดเห็นเลขที่ อนป. 52 /2567 และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทธ.35/2556

ทางด้านสมาคม ได้ออกประกาศสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย ที่ กส. 1/2569 เรื่อง การตรวจสอบข้อมูลของลูกค้ายจากผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น (ประกาศ) โดยอาศัยอำนาจตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ. 35/2556 เรื่อง มาตรฐานการประกอบธุรกิจ โครงสร้างการบริหารงาน ระบบงาน และการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าข้อ 9 และ ข้อ 37/1 โดยความเห็นชอบของสำนักงาน ก.ล.ต. และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2569

ทั้งนี้ บริษัทหลักทรัพย์ที่ต้องเข้าร่วมโครงการมีคุณสมบัติและเงื่อนไข ดังนี้ บริษัทหลักทรัพย์ที่ให้บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) รวมถึงบริษัทหลักทรัพย์เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ (TSFC) (สมาชิก) โดยไม่รวมถึงธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ส่วนบริษัทหลักทรัพย์ที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าสถาบันตามนิยามของสำนักงาน ก.ล.ต. และไม่มีนโยบายให้บริการลูกค้าที่ไม่ใช่สถาบัน หรือให้บริการเฉพาะบัญชี Cash Balance และไม่มีนโยบายให้บริการบัญชีประเภทอื่น ได้รับการยกเว้นจากการเข้าร่วมโครงการ (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 คุณสมบัติและเงื่อนไข บล. ที่เข้าร่วมโครงการ

ธุรกิจที่ต้องเข้าร่วมโครงการ

- 1) SET&MAI Broker
- 2) TSFC

หมายเหตุ: ไม่รวมธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล / และไม่รวมธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

ธุรกิจที่ได้รับการยกเว้น

- 1) SET&MAI Broker ที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าสถาบัน + ไม่มีนโยบายให้บริการลูกค้าที่ไม่ใช่สถาบัน (ลูกค้าสถาบันที่เป็นนิติบุคคลตามนิยามของ SEC-ประกาศ ทธ. 35/2556)
- 2) SET&MAI Broker ที่ให้บริการเฉพาะ Cash Balance + ไม่มีนโยบายให้บริการบัญชีประเภทอื่น

อ้างอิงข้อ 2 ของประกาศสมาคม

ที่มา : สมาคม

สมาชิกที่ต้องเข้าร่วมโครงการตามประกาศ ต้องทำการร้องขอตรวจสอบข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลผ่านผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยต้องกำหนดให้ผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูล ซึ่งได้แก่ NDID จัดให้มีมาตรฐานระบบงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างน้อยในเรื่องตามที่ประกาศกำหนด รวมทั้งสมาชิกต้องกำหนดสาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงการให้บริการระหว่างสมาชิกกับผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยต้องมีสาระสำคัญขั้นต่ำอย่างน้อยตามที่ประกาศกำหนด เช่น การยินยอมให้หน่วยงานกำกับดูแลภายนอกเข้าตรวจสอบระบบงานและนำเสนอเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 คุณสมบัติและระบบงานแลกเปลี่ยนข้อมูลของผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูล

มาตรฐาน ระบบงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงาน	สาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงการให้บริการระหว่างสมาชิกกับผู้ให้บริการ
<ol style="list-style-type: none"> (1) ขั้นตอนการรับสมัครผู้ขอใช้บริการ + กำหนดคุณสมบัติและมาตรฐานระบบงานของผู้ให้บริการ อย่างน้อยเรื่องคุณสมบัติผู้ให้บริการต้องเป็น บล. ที่ต้องเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามที่สมาคมกำหนด (2) ขั้นตอนการตรวจสอบระบบงานของผู้ให้บริการ (3) ขั้นตอนการทดสอบระบบงานของผู้ให้บริการก่อนให้บริการ (4) ขั้นตอนการตรวจสอบความพร้อมและความผิดพลาดในการ Request เช่น การตรวจสอบการพิมพ์ผิดพลาด / นำเข้าข้อมูลผิดพลาด / ใช้คำย่อ / เว้นวรรคไม่ตรงกัน (5) Business Contingency Plan : BCP (6) Service Level Agreement : SLA (7) มีกรรายงานข้อมูลการใช้งานระบบตามที่หน่วยงานกำกับดูแลร้องขอ (8) มาตรฐาน ระบบงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้าน IT Security ที่ทำให้สมาชิกปฏิบัติตาม IT Security ของ SEC ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> (1) การยินยอมให้หน่วยงานกำกับดูแลภายนอกตรวจสอบระบบงาน และนำส่งข้อมูลเอกสารหลักฐานเกี่ยวข้องกับโครงการให้หน่วยงานกำกับดูแลภายนอกเมื่อร้องขอ (2) การจัดทำและนำส่งรายงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลให้กับ SEC ตามที่ SEC กำหนด หรือร้องขอ (3) ความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากการใช้บริการระหว่างสมาชิกกับผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูล (4) Business Continuity Plan : BCP (5) Service Level Agreement : SLA

อ้างอิงข้อ 6-7 ของประกาศสมาคม

ที่มา : สมาคม

สมาชิกต้องร้องขอตรวจสอบเมื่อพบว่าลูกค้าเข้าเงื่อนไขตามประกาศกำหนด โดยตรวจสอบว่าลูกค้าที่พิจารณามีระดับวงเงิน หรือระดับความเสี่ยง รวมทั้งมีประเภทบัญชีตามประกาศกำหนดหรือไม่ โดยต้องได้รับความประสงค์จากลูกค้าก่อนทุกครั้ง และระบุข้อมูลให้ครบทั้ง Customer Profile วงเงิน และข้อมูลบัญชี

สำหรับกระบวนการในการแลกเปลี่ยนข้อมูลลูกค้าจากบริษัทหลักทรัพย์อื่นที่มีลูกค้ารายเดียวกัน ผ่านระบบ SDEP สมาชิก ต้องตรวจสอบข้อมูลลูกค้าว่าเข้าเงื่อนไขในข้อที่ 1 หรือ 2 หรือไม่ และมีประเภทบัญชีใดบัญชีหนึ่งหรือหลายบัญชีรวมกันตามข้อ 3

1. ลูกค้าหรือบุคคลที่อยู่ระหว่างพิจารณารับเป็นลูกค้าใหม่ที่ของวงเงินสูง ที่เข้าเงื่อนไขใดกรณีหนึ่ง ดังนี้
 - กรณีลูกค้าใหม่ (On-boarding) ที่ขอเปิดบัญชีครั้งแรกและมีวงเงินรวมกันทุกประเภทบัญชี (Total Exposure) ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป
 - กรณีลูกค้าเดิม (Existing Client) ที่ไม่ได้มีการร้องขอตรวจสอบข้อมูลมาก่อน และประสงค์จะเปิดบัญชีเพิ่มหรือขอเพิ่มวงเงิน ที่ทำให้มี Total Exposure เพิ่มขึ้นถึงหรือเกินระดับวงเงิน 50 ล้านบาท
 - กรณี Existing Client ที่ขอเพิ่มหรือโอนวงเงินจนทำให้ Total Exposure ถึงระดับ 50, 100, 150, 200 ล้านบาท และทุก ๆ 100 ล้านบาทที่เพิ่มขึ้นหลังจากนั้น (ภาพที่ 3)
2. ลูกค้าหรือบุคคลที่อยู่ระหว่างพิจารณารับเป็นลูกค้าใหม่ที่มีระดับความเสี่ยงสูง ได้แก่ ลูกค้าที่ถูกลำบากงาน ก.ล.ต. กล่าวโทษกรณีอื่นไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือลูกค้าที่สมาชิก

ดำเนินการตรวจสอบในระดับเข้มข้น (Enhanced CDD) ตามเกณฑ์สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) กำหนด ซึ่งทั้งสองกรณีต้องมี Total Exposure ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป (ภาพที่ 3)

- ประเภทบัญชี (บัญชีใดบัญชีหนึ่งหรือหลายบัญชีรวมกัน) ได้แก่ 1) บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ประเภทเงินสด (Cash Account) 2) บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ประเภทเครดิตบาลานซ์ (Credit Balance Account) 3) บัญชีซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX Account) 4) บัญชียืมและให้ยืมหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ (SBL Account) และ 5) บัญชีตามข้อ 1 หรือข้อ 2 หรือข้อ 3 หรือข้อ 4 ของลูกค้าหรือบุคคลที่อยู่ระหว่างพิจารณาว่าเป็นลูกค้าใหม่ที่เปิดร่วมกับบุคคลอื่น

ภาพที่ 3 คุณสมบัติลูกค้าที่ต้องตรวจสอบข้อมูลจากผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น

ประเภทลูกค้า	<ul style="list-style-type: none"> ✓ บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลไทย ✓ บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลต่างชาติ ✗ ยกเว้นนิติบุคคลที่เป็นลูกค้าสถาบัน ตามนิยามของ SEC-ประกาศ ทส. 35/2556 	
คุณสมบัติลูกค้า	1 ลูกค้าหรือบุคคลที่อยู่ระหว่างพิจารณาว่าเป็นลูกค้าใหม่ที่ขอวงเงินสูง	2 ลูกค้าหรือบุคคลที่อยู่ระหว่างพิจารณาว่าเป็นลูกค้าใหม่ที่มีระดับความเสี่ยงสูง
	<p>(1) New Client เปิดบัญชี Total Exposure \geq 50 ลบ. ขึ้นไป</p> <p>(2) Existing Client ที่ยังไม่เคยตรวจสอบข้อมูลมาก่อน เปิดบัญชีเพิ่ม / เพิ่มวงเงิน / โอนวงเงิน ที่ทำให้ Total Exposure \geq 50 ลบ. ขึ้นไป</p> <p>(3) Existing Client ที่เคยตรวจสอบข้อมูลมาก่อน เปิดบัญชีเพิ่ม / เพิ่มวงเงิน / โอนวงเงิน มี Total Exposure เพิ่มขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ถึงระดับ 50 ลบ. 100 ลบ. 150 ลบ. 200 ลบ. ▪ เมื่อ \geq 200 ลบ. ขึ้นไป ให้ตรวจเมื่อถึงระดับ 300 ลบ. 400 ลบ. 500 ลบ. 600 ลบ. และต่อไปในลักษณะเดียวกัน <p><small>*หาก Total Exposure ลดลงและภายหลังเพิ่มขึ้นถึงระดับดังกล่าวอีกครั้ง ให้ตรวจสอบใหม่</small></p>	<p>ลูกค้ามีความเสี่ยงตามที่กำหนดและเข้าเงื่อนไขเรื่อง Total Exposure ในการตรวจสอบ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ลูกค้าถูก SEC กล่าวโทษเป็นผู้กระทำความผิด Unfair Trade และลูกค้ามี Total Exposure \geq 50 ลบ. ระยะเวลาที่ตรวจสอบควรดำเนินการโดยไม่ชักช้า ▪ บล. พบพฤติกรรมมีความผิดปกติ และพิจารณาทำ EDD ตามหลักการและขั้นตอนที่ AMLO กำหนด และลูกค้ามี Total Exposure \geq 50 ลบ.

อ้างอิงข้อ 8-9 ของประกาศสมาคม
ที่มา : สมาคม

โดยสมาชิกต้องจัดให้มีหลักฐานการแสดงความประสงค์²ของลูกค้าทุกครั้งก่อนที่สมาชิกจะดำเนินการร้องขอตรวจสอบข้อมูล และแจ้งให้ลูกค้าทราบเกี่ยวกับเงื่อนไขที่สมาชิกต้องดำเนินการร้องขอตรวจสอบข้อมูลจากสมาชิกรายอื่น (Requestor) โดยสมาชิกต้องมั่นใจได้ว่ามีมาตรการรองรับการจัดให้มีหลักฐานการแสดงความประสงค์ในทุกกรณี ทั้งนี้ การร้องขอตรวจสอบข้อมูลให้ดำเนินการในวันทำการระหว่างช่วงระยะเวลา 08.00 น. – 17.00 น. กรณีที่ดำเนินการภายหลัง 17.00 น. ให้ถือว่าเป็นการร้องขอตรวจสอบข้อมูลในวันทำการถัดไป และให้สมาชิกระบุรายละเอียดข้อมูลของลูกค้าที่ต้องการร้องขอตรวจสอบข้อมูล อย่างน้อยดังนี้

- วัตถุประสงค์ในการตรวจสอบ

² การจัดให้มีหลักฐานการแสดงความประสงค์และการแจ้งเงื่อนไข มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินการร้องขอตรวจสอบข้อมูลตามประกาศ ข้อ 9

- 2) ข้อมูลลูกค้า (Customer Profile)
- 3) ข้อมูล Credit Limit & Total Exposure
- 4) ข้อมูลบัญชีลูกค้า (Client Account Information) (ภาพที่ 4)

นอกจากนี้ สมาชิกต้องจัดเก็บเอกสารหลักฐานการร้องขอตรวจสอบข้อมูล ที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นการร้องขอตรวจสอบข้อมูลที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือหลักเกณฑ์ที่ประกาศกำหนด

ภาพที่ 4 ข้อมูลที่ Requestor ต้องระบุในขั้นตอนการ Request

(1) วัตถุประสงค์ในการตรวจสอบ (อย่างใดอย่างหนึ่ง เพียงข้อเดียว)

- รับลูกค้าใหม่
- เปิดบัญชีเพิ่ม / เพิ่มวงเงิน
- ลูกค้ามีระดับความเสี่ยงสูง

(2) Customer Profile

(3) Credit Limit & Total Exposure

- 1) วงเงินสูงสุดที่คาดว่าจะอนุมัติเพิ่มให้ลูกค้า (Maximum Additional Credit Exposure) โดยวงเงินดังกล่าวต้องวิเคราะห์และพิจารณาจากข้อมูลลูกค้าและเอกสารหลักฐานที่ลูกค้านำมาแสดงกับสมาชิกเท่านั้น (กรณีลูกค้าเสี่ยงไม่ต้องระบุ)
- 2) วงเงินรวมของลูกค้า (Existing Credit Exposure) ซึ่งยังไม่รวมข้อ 1) (กรณีลูกค้าเสี่ยงให้ระบุ)
- 3) วงเงินรวมสูงสุดที่คาดว่าจะอนุมัติให้ลูกค้า (Projected Credit Exposure) คือข้อ 1) + 2) (กรณีลูกค้าเสี่ยงไม่ต้องระบุ)

(4) Customer Account Information (เฉพาะกรณี Pre-existing Account)

ข้อมูล (3) – (4) ระบบจะนำส่งภายหลังให้เฉพาะ บล. ที่มีลูกค้าที่บัญชีที่ตรงรายงาน เมื่อ Requestor ได้รับข้อมูลจาก Responder แล้ว (ภายใน T+1 @17.01 น.)
ที่มา : สมาคม

ด้าน Responder ต้องตรวจสอบตัวตนลูกค้าก่อนเปิดเผย ทั้งกรณีลูกค้าบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย และกรณีที่ไม่มีสัญชาติไทย หากตรงตามเกณฑ์ให้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลภายใน 17.00 น. ของวันทำการถัดไปนับจากวันที่ร้องขอ

ทางด้านสมาชิกที่ได้รับการร้องขอตรวจสอบข้อมูล (Responder) เมื่อได้รับคำขอให้ Responder ตรวจสอบข้อมูล โดยกรณีลูกค้าบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย Responder จะเปิดเผยข้อมูลเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่าเลขที่บัตรประจำตัวประชาชนหรือเลขทะเบียนนิติบุคคลที่ร้องขอตรงกับลูกค้าของสมาชิก ส่วนกรณีบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย หากพบว่าข้อมูลที่ได้รับตรงกันทุกประการ รวมทั้งประเภทบัญชีเป็นไปตามประกาศกำหนด³ ให้สมาชิกเปิดเผยข้อมูลลูกค้ารายนั้นและนำเข้าระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลตามหลักเกณฑ์ (ภาพที่ 5)

³ ประเภทบัญชีที่ลูกค้ามีเป็นไปตามประกาศข้อ 11

ภาพที่ 5 การดำเนินการเมื่อบริษัทหลักทรัพย์ได้รับ Request

บล. ต้องตรวจสอบข้อมูลจาก Request กับข้อมูลลูกค้าตนเอง ว่ามีเปิดบัญชีอยู่หรือไม่

ที่มา : สมาคม

ทั้งนี้กรณี Responder ได้รับการร้องขอตรวจสอบข้อมูล ให้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลภายใน 17.00 น. ของวันทำการถัดไปนับจากวันที่ร้องขอ และให้สมาชิกเปิดเผยข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลสถานะของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้รับจากการร้องขอตรวจสอบข้อมูล 2) ข้อมูล Credit Limit & Total Exposure เฉพาะวงเงินรวมของลูกค้า (Existing Credit Exposure)⁴ และ 3) ข้อมูลบัญชีลูกค้า (Client Account Information)⁵ (ภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 ข้อมูลที่ Responder ต้องเปิดเผย

- (1) Customer Account Status (ข้อใดข้อหนึ่ง เพียงข้อเดียว) *
 - ไม่เป็นลูกค้า หรือ เป็นลูกค้าแต่ไม่มีบัญชีซื้อขาย **
 - เป็นลูกค้าและมีบัญชีซื้อขาย ***
- (2) Credit Limit & Total Exposure เฉพาะวงเงินรวมของลูกค้า (Existing Credit Exposure)
- (3) Customer Account Information (เฉพาะกรณี Pre-existing Account และมีบัญชีที่ต้องรายงาน)

หมายเหตุ: ใช้ข้อมูล สิ้นสุด ณ วันทำการก่อนหน้าวันที่เปิดเผยข้อมูลเข้าระบบ

ตัวอย่าง

* กรณีอยู่ระหว่างพิจารณารับเป็นลูกค้าใหม่ให้ระบุ "ไม่เป็นลูกค้า หรือ เป็นลูกค้าแต่ไม่มีบัญชีซื้อขาย"

** เป็นลูกค้าแต่เป็นบัญชีที่ไม่ต้องแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น ลูกค้ามีแต่ Cash Balance หรือ มีแต่บัญชีซื้อขายหน่วยลงทุน เป็นต้น

*** เป็นลูกค้าและมีบัญชี บัญชีใดบัญชีหนึ่งหรือหลายบัญชีรวมกัน ดังนี้ (1) Cash Account (2) Credit Balance (3) TFEX (4) SBL

ที่มา : สมาคม

⁴ ตามประกาศตามข้อ 16.3 2) กรณีลูกค้ามีบัญชีตามข้อ 11 อยู่ก่อนหน้าวันที่เปิดเผยข้อมูล

⁵ กรณีลูกค้ามีบัญชีตามประกาศข้อ 11 อยู่ก่อนหน้าวันที่เปิดเผยข้อมูล

Requestor และ Responder ที่มีลูกค้าย่อยเดียวกันจะได้รับข้อมูลที่แลกเปลี่ยนเป็นชุดข้อมูลเดียวกัน โดยต้องนำข้อมูลที่ได้รับไปประกอบการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้และฐานะทางการเงินของลูกค้าย่อยเพื่อกำหนดวงเงินให้ลูกค้าย่อย อันจะช่วยลดความเสี่ยงการเกิดพฤติกรรมการซื้อขายที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้หากบริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ได้ ต้องแจ้งสำนักงาน ก.ล.ต. ภายในวันทำการถัดไป หากสมาชิกผิดพลาดในการตรวจสอบหรือเปิดเผยข้อมูล 2 ครั้งในรอบปีปฏิทิน สมาชิกจะต้อง "ระงับ" การพิจารณาเปิดบัญชีหรือเพิ่มวงเงินให้ลูกค้าย่อยที่ทำให้ Total Exposure ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป เป็นเวลา 10 วันทำการ

ทั้งนี้ ทาง Requestor และ Responder ที่มีลูกค้าย่อยเดียวกัน (เฉพาะลูกค้าย่อยที่มีบัญชีที่กำหนด) จะได้รับข้อมูลที่แลกเปลี่ยนเป็นชุดข้อมูลเดียวกัน โดยเมื่อสมาชิกทั้งด้าน Requestor และ Responder ได้รับข้อมูลจากสมาชิกรายอื่นครบถ้วนแล้ว ต้องนำข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลไปประกอบการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้และฐานะทางการเงินของลูกค้าย่อยเพื่อกำหนดวงเงินให้ลูกค้าย่อย โดยมีวัตถุประสงค์ในการลดความเสี่ยงการเกิดพฤติกรรมการซื้อขายที่ไม่เหมาะสมและลดโอกาสการผิดนัดชำระราคาค่าซื้อขายหลักทรัพย์ที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของสมาชิกตลอดจนความเสี่ยงเชิงระบบ

นอกจากนี้ ในกรณีที่ทาง Requestor พิจารณาความสามารถในการชำระหนี้และฐานะทางการเงินของลูกค้าย่อยพบว่า 1.) บัญชีลูกค้าย่อยของสมาชิกมีวงเงินสูงเมื่อเทียบกับเงินกองทุนของสมาชิก และมีประวัติชำระหนี้ล่าช้าหรือผิดนัดกับสมาชิกรายอื่นอย่างต่อเนื่องหรือกับสมาชิกหลายราย 2.) ลูกค้าย่อยมีบัญชีกับสมาชิกรายอื่นซึ่งมีวงเงินสูง และหลักทรัพย์ที่ลูกค้าย่อยเป็นประกันกับสมาชิกหรือสมาชิกรายอื่นในสัดส่วนที่มีนัยสำคัญเป็นหลักทรัพย์ที่มีอัตรา Haircut สูง หรือต้องเพิ่มอัตรา Haircut ตามแนวทางการปฏิบัติงาน เรื่อง การพิจารณาวงเงินอย่างน้อย Requestor ต้องพิจารณาปรับลดวงเงินให้เหมาะสมตามแนวทางการปฏิบัติงาน เรื่อง การพิจารณาวงเงิน

หาก Requestor พิจารณาปรับลดวงเงินและส่งผลให้มูลหนี้คงค้างของลูกค้าย่อยสูงกว่าวงเงินซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าย่อย สมาชิกควรจัดให้มีมาตรการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้มูลหนี้สอดคล้องกับวงเงินใหม่ที่ถูกปรับลดลง ทั้งนี้ ภายหลังจากที่ Requestor ได้รับข้อมูลจากสมาชิกรายอื่นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และมีความประสงค์จะกำหนดวงเงินเกินกว่าวงเงินสูงสุดที่คาดว่าจะอนุมัติให้ลูกค้าย่อย (Maximum Additional Credit Exposure) ที่ได้แจ้งไว้ สมาชิกต้องให้ลูกค้าย่อยนำเสนอเอกสารหลักฐานมาแสดงเพิ่มเติม และทำการร้องขอตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง

โดยสมาชิกต้องกำกับดูแลและควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งในฝั่งการที่สมาชิกร้องขอตรวจสอบข้อมูล และในกรณีสมาชิกเปิดเผยข้อมูลและได้รับข้อมูลจากสมาชิกรายอื่น หากสมาชิกไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศ ต้องแจ้งสำนักงาน ก.ล.ต. ภายในวันทำการถัดไป ที่รู้หรือมีเหตุอันควรรู้ กรณีที่สมาชิกไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามการร้องขอตรวจสอบข้อมูลตามประกาศ เป็นจำนวน 2 ครั้งในรอบปีปฏิทิน ให้สมาชิกระงับการพิจารณาเปิดบัญชีหรือเพิ่มวงเงินหรือโอนวงเงินให้กับลูกค้าย่อยที่ทำให้ Total Exposure ทุกประเภทบัญชีตั้งแต่ 50 ล้านบาท ขึ้นไปเป็นระยะเวลา 10 วันทำการ นับแต่วันที่เกิดเหตุครบจำนวนที่กำหนด

ปัจจุบันทาง NDID อยู่ระหว่างการระหว่างพัฒนาระบบ โดยคาดว่าจะสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลภายใต้ระบบ SDEP ในช่วงไตรมาส 2 ปี 2569 อย่างไรก็ตาม กรณีระบบอยู่ระหว่างพัฒนา หรือระบบไม่สามารถส่งข้อมูลระหว่างบริษัทหลักทรัพย์ได้ติดต่อกันเกิน 3 วันทำการ ให้บริษัทหลักทรัพย์ปฏิบัติตามประกาศสมาคมข้อ 20 จนกว่าระบบจะพัฒนาแล้วเสร็จหรือกลับสู่ภาวะปกติ (ภาพ 7)

ภาพที่ 7 การปฏิบัติในกรณีระบบอยู่ระหว่างพัฒนา หรือระบบไม่สามารถส่งข้อมูลระหว่างบริษัทหลักทรัพย์ได้ติดต่อกันเกิน 3 วันทำการ

ให้ บล. ปฏิบัติดังนี้ (จนกว่าระบบจะพัฒนาแล้วเสร็จหรือกลับสู่ภาวะปกติ)

1	ให้ บล. ได้รับการยกเว้นจากประกาศฉบับนี้เป็นการชั่วคราว
2	ให้ บล. ปฏิบัติดังนี้
<p>2.1 ปฏิบัติตามประกาศในเรื่อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บทนิยาม (ข้อ 1) 2. การเข้าหรือไม่เข้าร่วมโครงการ (ยกเว้นเรื่องการจัดให้มีระบบงาน) (ข้อ 2-4) 3. การไม่นำข้อมูลที่ได้รับจากลูกค้าไปใช้กรณีที่ยกเลิกการเปิดบัญชี (ข้อ 18) 4. การห้ามเปิดบัญชี / เพิ่มวงเงิน / โอนวงเงินที่ทำให้ Total Exposure \geq 50 ลบ. กรณีที่ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ (ข้อ 32) 	<p>2.2 จัดให้ลูกค้าแสดงข้อมูลวงเงิน + ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันที่ บล. อื่น (เปิดเผยรายชื่อ บล. หรือไม่ได้) เพื่อพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้+ฐานะทางการเงิน โดยคำนึงถึง False Market Risk / Credit Risk / Systemic risk โอกาสการผิดนัดชำระราคา เฉพาะกรณีลูกค้าที่เข้าเงื่อนไขดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกค้าที่ของเงินสูง หรือ ความเสี่ยงสูง ตามประกาศ ASCO กำหนด <u>และ</u> 2. ลูกค้าเป็นผู้ถือหุ้น ตั้งแต่ 5% ของ Issue Size <u>และ</u> 3. หนี้ตามข้อ 2. มีการนำมาวางเป็นประกันการชำระหนี้ Credit Balance ตั้งแต่ 15% ของ Issue Size ตามข้อมูลที่ SEC/SET เผยแพร่ล่าสุด <p>กรณีลูกค้าปฏิเสธ ให้ บล. มีมาตรการหรือกำหนดเงื่อนไขในการให้วงเงินของลูกค้าย่างเหมาะสม + บันทึกเหตุผลและหลักฐานการพิจารณา</p>

อ้างอิงข้อ 20 ของประกาศสมาคม
ที่มา : สมาคม

การจัดตั้งโครงการ SDEP จึงถือเป็นอีกก้าวสำคัญของการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของตลาดทุนไทย โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้บริษัทหลักทรัพย์มีข้อมูลเพื่อสามารถประกอบกำกับการตัดสินใจพิจารณาฐานะทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าได้อย่างรอบคอบมากขึ้น และเสริมประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงของระบบโดยรวม มาตรการดังกล่าวไม่เพียงช่วยลดโอกาสเกิดเหตุการณ์ความผิดปกติในการซื้อขายหลักทรัพย์ในอนาคต แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลของตลาดทุนไทยให้มีความโปร่งใสและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเชื่อมั่น (Trust & Confidence) ของนักลงทุนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระยะยาว ควบคู่กับมาตรการพัฒนาอื่น ๆ ของภาคตลาดทุนไทย

Disclaimer:

เอกสารนี้จัดทำขึ้นโดยสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทยเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและเพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นเพียงข้อมูล ณ วันที่ปรากฏในเอกสารนี้เท่านั้น จึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ภายหลังวันดังกล่าว หรือเมื่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ สมาคมมิได้ยืนยัน ตรวจสอบ หรือรับรองความสมบูรณ์ ความถูกต้องครบถ้วน ทันกาลทันเวลาของข้อมูลดังกล่าวแต่อย่างใด สมาคมไม่รับผิดชอบต่อบุคคลใดๆ จากการเรียกร้องใดๆ ไม่ว่าในทางสัญญา ในการทำละเมิด รวมถึงความประมาท หรือเหตุอื่นใด ที่เกิดจากการตัดสินใจ หรือการกระทำใดๆ ที่เกิดจากความเชื่อถือในเอกสารดังกล่าว หรือในความเสียหาย ความสูญหาย ค่าสินไหมทดแทน หรือความรับผิดใดๆ รวมถึงการสูญหายของข้อมูลหรือผลประโยชน์ ถึงแม้ว่าสมาคมจะได้รับแจ้งว่าจะเกิดความเสียหายดังกล่าวขึ้นได้ก็ตาม